

ΤΕΕ/ΤΚΜ και Περιβάλλον

Το μοντέλο ανάπτυξης που ακολουθήθηκε τα τελευταία 200 χρόνια, μετά στη βιομηχανική επανάσταση, βασίζεται στην υπερκατανάλωση έως εξαλείφως, των φυσικών πόρων με την ταυτόχρονη απόρριψη των υπολειμμάτων της χρονείς τους στο περιβάλλον.

Οι αριθμοί είναι συντριπτικοί: Οι πηγές του άνθρακα που μηχανισμοί διάρκειας εκατομμυρίων ετών τον αποθήκευσαν υπό μορφή λιγνίτη, πετρελαίου κ.λπ. στη γη, τείνουν να καταναλωθούν από τη σύγχρονη τεχνολογία σε ασήμαντα χρονικά

διαστήματα 300-500 ετών. Ενώ μόνο οι χώρες της ΕΕ έχουν να επιδείξουν τη δραματική παραγωγή 2,2 δισ. τόνων ακυρωτικά το χρόνο. (Οι 360 000 τόνοι προέρχονται από τη Μείζονα περιοχή Θεσσαλονίκης).

Είναι κοινός τόπος στη μέρες μας ότι ο πλανήτης ασφυκτιά. Περιβάλλον, οικολογία, τρόποι του ζόντος, φυνόμενο θερμοκηπίου, ρύπανση, είναι λέξεις ευρύτατο χρησιμοποιούμενες από ηγέτες, ιερόνοτες, επιστήμονες, επαίνοτες, απλούς πολίτες της γης. Αντιθέτη στην περιβαλλοντική εκπαίδευση, η μείωση των απορριμμάτων, η ανακύκλωση, η ουσιώδη διαχείριση των υδάτινων πόρων, η τηλεδράμανση, η

χρήση ανανεώσιμων πηγών και καθαρής ενέργειας, η βιολογική αρχιτεκτονική, είναι πρακτικές που, τουλάχιστον στα καθημίας, βρίσκονται σε νησιωτικό στάδιο.

Το να πάψεις η ανάπτυξη να ανταγωνίζεται την ποιότητα του περιβάλλοντος είναι ίδιας οικονομικής υπόθεση. Η παρέμβαση όμως στη διαχείριση των φυσικών πόρων και η μείωση των ρύπων σ' ένα τόπο εξαρτάται σημαντικά από την πολιτική Βουλής.

Τις τελευταίες δύο δεκαετίες, τέσσερα προγράμματα δράσης της ΕΟΚ στον τομέα του περιβάλλοντος, είχαν ως αποτέλεσμα την υιοθέτηση 200 τουλάχιστον νομοθετικών πρά-

την πράξεις της απεργού ανάπτυξης, δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί και τα αποτελέσματα του θα γίνουν φανέρω μετά από χρόνια.

Θα ήταν τραγική για τη χώρα και την περιφέρειά μας η απώλεια της ευκαιρίας που μας δίνεται για μεγάλα αναπτυξιακά έργα, για έρευνα και εφαρμογή τεχνολογίας που θα πρωταρίζουν και θα αναβαθμίσουν το περιβάλλον.

Η Κ.Μ. έχει να επιδεξεις αυριανούς περιβαλλοντικών προβλημάτων, απότοκων της άναρχης και αναδόροπης "ανάπτυξης" της έλλειψης πόρων αλλά κυρίως της έλλειψης σχεδιασμού και ελέγχου. Η υποβάθμιση του περιβάλλοντος των

υπατικών κέντρων με προεξόρχων το πρόβλημα του ΠΣΘ, ο θερμαικός, τα αστικά και βιομηχανικά λύματα και απορρίμματα, οι υδάτινοι πόροι, οι υποβαθμιμοί υγροβιότοποι.

Η προσέγγιση πρέπει να γίνεται με βάση την ιεραρχίη της σχετικής βαρύτητας των επιπτώσεων των διαφόρων επιβαρύνουσαν, τον καθορισμό των καταλήκων ορίων και ένα δεσμικό πλαίσιο που να περιλαμβάνει τους αρουραίους και τις προϋποθέσεις της άσκησης των δραστηριοτήτων, τα μέτρα για την βελτίωση των ουσιθκών, τους μηχανισμούς ελέγχου και επιβολής κυρώσεων αλλά και εκτίμησης των αποτελεσμάτων του.

Ένα θεραμμικό πλαίσιο, που θα αντανακλά τη βούληση της πολιτείας για ένα μοντέλο ανάπτυξης συμβατό με την προστασία των φυσικών πόρων. Βασική προϋπόθεση του οποίου είναι το υψηλό επίπεδο ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και συνειδητοποίησης του πολίτη που θα διεκδικεί και θα περιφρουρίσει την ποιότητα της ζωής του.

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ έχει επανεύληψε και σε κάθε ευκαρία τονίσει τις παραπάνω θέσεις του με ενέργειες και παρεμβάσεις προς τους φορείς και τις έχοι δημοσιοποιήσει με ημερίδες, σεμινάρια, εκδόσεις και δημοσιεύσεις στον τόπο.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Θερμαϊκός Κόλπος

Η σημερινή κατάσταση στον Θερμαϊκό Κόλπο δεν επιτρέπει πλέον εφεύρουμα. Η βιοτικότητης της ποιότητας των υδάτων του είναι όρος για την υπαρξή της ίδιας της Πόλης και των κατοίκων της και δεν συγχωρείται καμία καθίσταση.

Μια πρώτη διαπίστωση, που επιβεβαιώθηκε με τον πλέον επίσημο τρόπο από τη διάρκεια συσκεψής των φορέων και επιστημόνων που οργάνωσε το ΤΕΕ/ΤΚΜ τον Μάιο του 1993, είναι ότι η πολυδιάσπαση, η πολυαρχία και η έλλειψη αλληλουχημέρωσης ανέμεσα στις Υπηρεσίες και τους επιστημόνες που πραγματοποιούν μελέτες ή έρευνες στο οικούστημα του Θερμαϊκού, καθώς και η επικάλυψη δραστηριτήτων των φορέων που διαχειρίζονται τα σχετικά θέματα, οδηγούν νομοτελείακα στην αδύνατη αλοκωράμενης και αποτελεσματική παρέμβασης.

Με βάση τα παραπάνω, εγκαρως το ΤΕΕ/ΤΚΜ είχε ζητήσει, υποβάλλοντας σχετική πρόταση για ένα αλοκωράμενο πρόγραμμα δράσης για τον Θερμαϊκό, στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, την έγκριση ειδικού κονδύλιου από τη Β' Πακέτο Ντελόρ.

Το πρόγραμμα αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα μία αλοκωράμενη εικόνα της κατάστασης του Θερμαϊκού, που θα επιτρέψει τόσο την λήψη α-

ποτελεσματικών μακροπρόθεσμων μέτρων, όσο και την αντιμετώπιση περιστασιακών φαινομένων καθώς και την υπεύθυνη ενημέρωση των πολιτών που τα υφίστανται.

Από τη σχετική μελέτη σκοποποίησης που εκπονήθηκε, προκύπτει ότι οι κύριες κατηγορίες ρυπαντικών φορών που ουδέποτε έχουν σημειωθεί στην περιοχή του Θερμαϊκού Κόλπου, είναι η Αστικά λύματα, τα Βιομηχανικά απόβλητα, οι απορράες των καλλιεργειών, τα πετρελαιοειδή και οι τοξικές ουσίες.

Η ποιότητα και ο συνολικός όγκος των λυμάτων των Βιομηχανιών, εκτός από τις χωροθετημένες στη Βιομηχανική Περιοχή της Θεσσαλονίκης, είναι άγνωστα. Οι βιολογικοί καθαρισμοί των διάφαντων Βιομηχανιών που είναι εγκατεστημένες αυτές και εκτός πόλεων, υπολειτουργούν ή δεν λειτουργούν καθόλου, μιας και οι έλεγχοι που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία είναι ανύπαρκτοι, όπως και οι σχετικές κυρώσεις.

Αναμφισβήτητες εστίες ρύπανσης με τις οποίες οιδείς έχει ασχοληθεί με τρόπο ουσιαστικό και συστηματικό, αποτελούν τα γεωργικά απόβλητα πάσης μορφής που καταλήγουν στον όρμο και τον κεντρικό κόλπο, μέσω στραγγιστριών τάφρων και των τριών μεγάλων ποταμών καθώς και οι σχετικές κυρώσεις.

Λιμένα δραστηριότητες που ρυπαίνουν τον κόλπο με πετρελαιοειδή και τοξικές ουσίες, καθιστώντας τον όρμο του Θερμαϊκού από τους πλέον μολυσμένους σε αυτή τη κατηγορία των ρυπών.

Αφήσαμε τελευταία τα αστικά λύματα, η αντιμετώπιση των οποίων προβλέπεται με την αποπεράσωση του αποκετητικού αγάνων, την επέκταση του β' βάθμου βιολογικού καθαρισμού στο σύνολο των λυμάτων του Π.Σ.Θ. και την εφαρμογή του γ' βάθμου, καθώς και με τέργα αποχέτευσης και καθαρισμού των λυμάτων των τουριστικών περιοχών.

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ έχει επανευλημένα προσπαθήσει με διαδικασία το για την εξασφάλιση από την Πολιτεία των αναγκών πορών, αλλά και για την μεταβίβαση όλων των σχετικών αρμοδιοτήτων στις Υπηρεσίες της Θεσσαλονίκης, οι οποίες με κατάλληλη στελέχωση, έχουν τη δυνατότητα και διαθέτουν την εμπειρία να διαχειρισθούν το έργο.

Σήμερα υπάρχουν επαρκείς γνώσεις για τις πολιτικές, τις τεχνικές και την τεχνολογία που πρέπει να εφαρμόσουμε. Αυτό που απαιτείται είναι ένα πλαίσιο προγραμματισμού και δράσεων και τα απαρθίτητα κονδύλια ώστε έγκαιρα και έγκυρα να διασφαλίσουμε στη πολυτυπότερο διάθετούμε, το περιβάλλον και την ποιότητα ζωής μας.

Ατμοσφαιρική ρύπανση Θεσσαλονίκης

Είναι γεγονός ότι η ατμοσφαιρική ρύπανση, το "νέφος" είναι μία πραγματικότητα για την πόλη μας.

Εμφανίζεται με μεγαλοποιημένα μεγέθη κατά χρονικές περιόδους, σε συγκεκριμένες περιοχές, αλλά το τελευταίο διάστημα επεκτείνεται σε όλοντας ευρύτερες περιοχές.

Είναι κοινή διαπίστωση ότι το νέφος είναι πολιτικό, με την ένοια ότι αυμπικώνει με δραματικό τρόπο όλα τα αίτια που οδηγούν στην απρογραμμάτιτη και άναρχη παραγωγή του δομημένου περιβάλλοντος, όπως τη βιούνουμα καθημερινία.

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ, στην προσπάθειά του να καταδειξει τόσο το φυσικό πρόβλημα, αλλά κυρίως το σοβαρότατο πρόβλημα των δομών, κάλεσε όλους τους φορείς και τους επιστήμονες που ασχολούνται με την ατμοσφαιρική ρύπανση, σημερίδα, τα βασικά συμπεράσματα της οποίας ήταν τα εξής:

- Η ποιότητα της ατμοσφαίριας της Θεσσαλονίκης δε μπορεί μεν να θεωρηθεί τόσο επιβαρυμένη σύστημα της Αθήνας, αλλά και η αδυναμία της πολιτικής ηγεσίας του ΥΜΑΘ, της Νομαρχίας, του Οργανισμού Θεσσαλονίκης και του Δήμου, να απαντήσουν σε μία σειρά ερωτήσεων, οι φορείς αυτοί είναι ανέτοποι να προχωρήσουν στην θέσπιση και έλεγχο μέτρων για τον

περιορισμό της ατμοσφαίρικης ρύπανσης. Είναι απογοητευτικό το γεγονός ότι, ενώ υπάρχουν επαρκείς γνώσεις για τις πολιτικές, τις τεχνικές και τις τεχνολογίες, καθώς

στην πλειοψηφία τους τα όρια εκπόμπων.

Η μη σημαντική επιβάρυνση - σε σχέση πάντα με την Αθήνα - οφείλεται στον περιορισμό, σχετικά.

• Το φυσικό πρόβλημα έχει μελετηθεί αρκετά, ωστόσο υπάρχουν προβλήματα και στον τρόπο που γίνονται οι μετρήσεις από τους διάφορους φορείς: η κάλυψη της περιοχής με σταθμούς μετρήσης δεν είναι αποτέλεσμα επιοπτημονικής μελέτης, ενώ τα όργανα μέτρησης δεν έχουν κοινή διαβαθμονόμια, με αποτέλεσμα να υπάρχει πρόβλημα στη σύγκριση και επεξεργασία των μετρήσεων.

- Κυρίως όμως, ενώ υπάρχουν μελέτες για τις εκπομπές των διαφόρων πηγών, δεν υπάρχει ακόμη η συνδυαστική μελέτη για μας συναλλική πράσταση αντιρρήσανσης με βάση τα επιμέρους στοιχεία:

- Το σημαντικότερο ωστόσο, πρόβλημα είναι η ανυπαρξία δομών ικανών να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα. Όπως έδειξε η εισήγηση του τμήματος στην ημερίδα αλλά και η αδυναμία της πολιτικής ηγεσίας του ΥΜΑΘ, της Νομαρχίας, του Οργανισμού Θεσσαλονίκης και του Δήμου, να απαντήσουν σε μία σειρά ερωτήσεων, οι φορείς αυτοί είναι ανέτοποι να προχωρήσουν στην θέσπιση και έλεγχο μέτρων για τον

τελευταίο πρόβλημα εφόδωσης και εκτίμησης των αποτελεσμάτων των ποταμών.

Και η υπαρξη αυτού του μηχανισμού είναι αποτέλεσμα πολιτικής βούλησης.

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ στην προσπάθειά του να αυμβάλλει στην αποκατάσταση συνεργασίας μεταξύ των φορέων που ασχολούνται με το θέμα, προχώρησε στην οργάνωση τράπεζας δεδομένων, η οποία θα δέχεται στοιχεία που αφορούν την ατμοσφαιρική ρύπανση της Ευρύτερης περιοχής. Για τη δημιουργία της τράπεζας συνεργάστηκαν όλοι οι φορείς που διενεργούν μετρήσεις, ενώ οι αριθμητικές μελέτες που αφορούν τόσο την οργάνωση της τράπεζας όσο και την τεχνική δομή της έχουν περατωθεί.

Προτάσεις του ΤΕΕ/ΤΚΜ για ένι μακρόχρονο σχέδιο αντιμετώπισης

Πιστεύουμε ότι οι βάσεις για την αντιμετώπιση του προβλήματος πρέπει να έχουν τις εξής αρχές:

1. Πλαίσιο συναλοής αντιμετώπισης - Διαχειριστικό σχέδιο για την απορρίμματα.

2. Υιοθέτηση στην πράξη της και νοτικής στρατηγικής και εκπλήρωση των βασικών στόχων της, με την παρακάτω ιεράρχηση:

- Η πρόληψη για τη μη δημιουργία απορριμμάτων.

- Επανάρχηση αντικειμένων ή Επαναφορά στην παραγωγή με ανακύκλωση χρήσιμων υλικών.

- Βελτιστοποίηση της τελικής διάθεσης των απορριμμάτων.

- Η διορθωτική δράση για τις μέχρι τώρα δραστηριότητες.

- Λειτουργία χώρου υγειονομικής τα φήγη στην βάση βιομηχανικής εγκατάστασης με απόλυτη πρόβλεψη σφαλμάτων και όχι στην βάση σφάλματα και διόρθωση.

- Είναι προφανές ότι η αντιμετώπιση στην βάση αυτή προϋποθέτει συμμετοχή και εκπλήρωση των πολιτών οργάνωσης νομοθετικής (εναρμόνιση του υπάρχοντος νομικού πλαισίου με την ΕΟΚ) και διοικητικής, επενδύσεις ενώ χρόνος τρέχεις εις βάρος των περιβάλλοντος.

3. Ιδιοτητά κληρονομική για όλους τους εμπλεκόμενους τόσο ως πρός το αντικείμενο (απορριμμάτα όσο και ως πρός τον χώρο). Η ανάγκη της απόλυτης αντιμετώπιση στην κατεύθυνση αυτή έχει σκοπό να ξεπεράσει το σημερινό πρόβλημα με των ξεχασμένων πολιτικών υποσχέσεων και να αποκτήσει κλιμακισμό στην περιοχή από τους πολίτες.

4. Αντισταθμιστικά οφέλη όπως αυτά ορίζονται και στο Ν. 1650 αφορούν.

5. Καθορισμός χρονοδιαγράμματος που θα παρουσιαστούν λύσεις των χρονικού ορίζοντα εφαρμογής κα της απαιτούμενης τεχνικο-οικονομικής υποδομής.

6. Προσδότηψη ειδικών συμβούλων στους δήμους για την αξιολόγηση των τεχνικών θεμάτων και με σκοπό την μείωση του χάσματος ...

Η εξεύρετη νέων χώρων διαθέσης των απορριμμάτων πρέπει να βασίζεται:

1. Πρωθήση πληροφόρησης και κοινωνικής ενεργοποίησης και δραστηριότητας των πολιτών. Η συμβολή στη δημιουργία συνειδητής και πρακτικής αποδοχής ότι το μέλλον του τόπου εξαρτάται από όλους ανεξαιρέτως τους πολίτες.

2. Η επιδίωξη και ανάπτυξη σταθερού και αποτελεσματικού διάλογου με πρόσωπα, οργανώσεις, πολιτική κομμάτια και κυβερνήσεις για θέματα τοπικής και εθνικής σημασίας που αφορούν στην οικοδόμηση μιας εκουνηγρονομιμένης κοινωνίας.

3. Διεξαγωγή ερευνών και μελέτων για την Ελληνική κοινωνία, οικονομία και πολιτική κατάσταση και τη παροχή σε μια κοινωνική βάση οποιαδήποτε πλέοντας...

Μελέτη της κατάστασης του περιβάλλοντος στην Κεντρική Μακεδονία

Οι προσπάθειες αντιμετώπισης των προβλημάτων που σχετίζονται με το περιβάλλον γίνονται κατά κύριο λόγο, με αποπασματικό τρόπο, (τομεακά), βιοτικό, χωρίς υφράχηση, συνήθως υπό την πίεση των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, χωρίς έλεγχο δευτερογενών επιπτώσεων. Ωστόσο οι δραστηριότητες που επιβαρύνουν το περιβάλλον είναι αλληλένδετες και η ουσιαστική βελτίωση της κατάστασης του απαιτεί συντονισμένη, ολοκληρωμένη και σφραγική προσέγγιση.

Η προσέγγιση αυτή πρέπει να γίνεται με βάση την ιεράρχηση της σχετικής βαρύτητας των επιπτώσεων των διαφόρων επιβαρύνσεων, τον καθορισμό των καταλλήλων ορίων και ένα νομοθετικό πλαίσιο που να περιλαμβάνει τους όρους και τις προϋποθέσεις της δικής των δραστηριοτήτων, τα μέτρα για την βελτίωση των συνθηκών, τους μηχανισμούς ελέγχου και επιβολής κυρώσεων.

Απαραίτητη προϋπόθεση μιας τέτοιας προσέγγισης είναι η όσο το δυνατό πληρέστερη και συστηματική γνώση της κατάστασης των στοιχείων του περιβάλλοντος, των δραστηριοτήτων που το επιβαρύνουν και των εφικτών τρόπων αντιμετώπισης των. Ο Ν. 1650/86 προβλέπει (αρθρ. 25) ότι ένα από τα καθήκοντα του υπ. αύτού της Ενιαίου Φορέα Περιβάλλοντος (ΕΦΟΠ) είναι και "η σύνταξη επήρειας έκθεσης για την κατάσταση του περιβάλλοντος της Χώρας, του στόχους, τις κατευθυνσεις, και τα μέτρα περιβαλλοντικής πολιτικής".

Παρό τη σχετική πρόβλεψη, ο ΕΦΟΠ δεν έχει συσταθεί ακόμα, ενώ μόλις το 1993 το ΥΠΕΧΩΔΕ συνέταξε μία σχετική έκθεση (η έκθεση των 200 σελίδων).

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ έχει από το 1992 υποβάλει πρόταση προς την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας για ένταξη στο Life, την οποία επανέλαβε για ένταξη στο ΚΠΣ, η οποία αφορά τη σύνταξη έκθεσης για το Περιβάλλον της Κεντρικής Μακεδονίας. Η σύνταξη μιας παρόμοιας έκθεσης για μικρότερη διοικητική περιφέρεια (όπως η ΠΚΜ), θα αποτελούσε μια δοκιμή για να διαπιστωθούν οι δυνατότητες, οι δυνατότητες και οι απαιτήσεις από κάθε άποψη για τη σύνταξη μιας πλήρους και εμπειριστατικής έκθεσης που θα αφορά όλη την επικράτεια.

Ταυτόχρονα μια ομάδα επιστημόνων προχώρησε στη σάνταξη προδιαγραφών για μια τέτοια μελέτη, με βάση την ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, καθώς και την εμπειρία χωρών της ΕΟΚ, που από χρόνια ασκούν αυτή την πρακτική.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Διαχείριση διασυνοριακών υδάτινων πόρων

Τα θεμέλια της συνεργασίας με τη Βουλγαρία για τη διαχείριση των τριών ποταμών Νέστου, Έβρου και Στρυμόνα τέθηκαν με πρωτοβουλία του Τμήματος το 1993.

Το γεγονός ότι η Ελλάδα βρίσκεται στο κατάντι μέρος των ποταμών και επομένως υφίσταται τις συνέπειες των επενδύσεων των γειτόνων που δνει στο θέμα εξαιρετική σημασία που ξεφύγει από τα τοπικά άρια της Μακεδονίας.

Για την προώθηση του συνεργάστηκαν καταρχήν από Ελληνικής πλευράς το ΤΕΕ/ΤΚΜ, το ΥΜΑΘ και ο τομέας Υδραυλικής του ΑΠΘ και από τη Βουλγαρία το Υπουργείο Περιβάλλοντος και το Πολυτεχνείο της Σόφιας.

Η συνεργασία αποσκοπεί στη δημιουργία ενός προγράμματος ποιοτικών και ποσοτικών μετρήσεων με σκοπό τον συντονισμό των δύο πλευρών για διάτηση κοινής πολιτικής της διαχείρισης των διασυνοριακών υδάτινων πόρων.

Προβλέπεται δε την εγκατάσταση σταθμών μέτρησης κατά μήκος των ποταμών ώστε να δημιουργηθεί μια βάση δεδομένων που θα έχει ως αποτέλεσμα ένα αποτελεσματικό και κοινά αποδεκτό μοντέλο διαχείρισης.

Ηδη έχει συνταχθεί ένα βασικό κείμενο προτάσεων, ενώ γίνονται προσπάθειες για την ένταξη του εγχειρήματος σε κάποιο από τα Ευρωπαϊκά προγράμματα που ευνοούν τις συνεργασίες Ευρωπαϊκών και Ανατολικών χωρών.

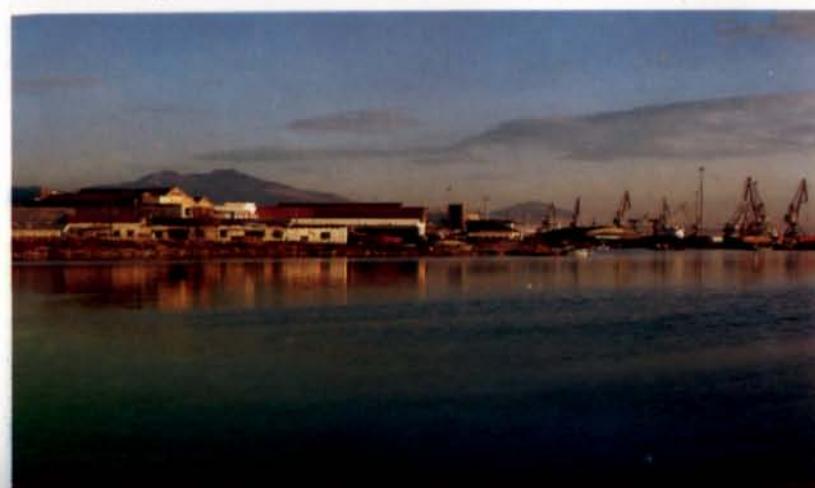
Μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων

Σημαντικό παράδειγμα ανεπάρκειας της νομοθεσίας είναι η ελλειψής αξιοποίησης του θεσμού των ΜΠΕ, αναπόσπαστα συνδεδεμένου με τη διαδικασία της ισόρροπης και σεψιφόρου ανάπτυξης. Για να μην εκφυλιστούν δύμα σε μία ακόμα γραφειοκρατική διαδικασία, είναι ανάγκη να ρυθμιστούν τόσο οι προδιαγραφές και ο τρόπος ανάθεσης των ΜΠΕ όσο και μηχανισμοί αυτοπροϋπελέγχου που να διασφαλίζουν τα υψηλά επίπεδα τους. Και οπωδήποτε να υπάρξει ανακατανομή αρμοδιοτήτων δύον αφορά τον

έλεγχο τους, προς φέλος της Περιφέρειας, που θα έχει ως αποτέλεσμα την αμειούτερη συμμετοχή των τοπικών φορέων, οι οποίοι κατά κανόνα έχουν καλύτερη γνώση των παραμέτρων του τόπου τους.

Τα παραπάνω, σε επίπεδο αρχών έχουν δημοσιοποιηθεί επανελημμένα από τη ΔΕ του Τμήματος. Ενώ σε συγκεκριμένες επεμβάσεις μεγάλης κλίμακας, ασκώντας το κορυφαίο του δικαίωμα και υποχρέωση ως τεχνικού συμβούλου της Πολιτείας έχει προειδοποιηθεί υποστηρίξει, απαιτήσει την εφαρμογή του θεσμού καταγγέλοντας τις συγκέντρωσης των πορειών του στην πράξη, και τις συνεπαγόμενες αναντίτρεπτες επιπτώσεις στο φυσικό και αστικό περιβάλλον.

Πυρκαγιές

Οι μηχανικοί του ΤΕΕ/ΤΚΜ καταγγέλουν την αντοχή και την αδυνατία για την καταστολή του φαινομένου των καταπατήσεων και ζητούν:

- Την άμεση σύνταξη του Εθνικού Κτηματολογίου
- Την κήρυξη αμέων ως αναδασωτών των κατεστραμμένων εκτάσεων
- Την παραδειγματική τιμωρία των ενόχων και θύμων συνεργούν στη λεπταδία του εθνικού μας πλούτου.

Για να μην φάντασμε πάντα την επόμενη μέρα, για ανάνωμους Νέρωνες,

- που θα χρόνιμοι οι ορθολογικά την πρωταγωνή ενέργειας,
- θα αναπτύσσονται και εκμεταλλεύτονται τις εγχώριες πηγές, εφαρμόζοντας συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας,
- θα συμπληρώσει και προοδευτικά θα αντικαταστήσει τις συμβατικές πηγές ενέργειας με τις ήπιες και ανανεώσιμες.

Από την Ημερίδα για τα ποτάμια και τις λίμνες της Μακεδονίας - Θράκης

Το γεγονός ότι στην περιοχή Μακεδονίας - Θράκης βρίσκονται τα περισσότερα από τα 11 μεγάλα συστήματα υγροτόπων που έχουν διεθνή σημασία (το δέλτα του Εύρου, η λίμνη Μητρικού στο Ν. Ροδόπης, η λίμνη Βιστωνίδα και η περιοχή του Πόρτο Λάγος, η λίμνη Κερκίνη στο Ν. Σερρών, οι λίμνες Λαγκάδα και Βόλη, το δέλτα των ποταμών Αξού - Λουδία - Αλιάκμονα και η Αλική Κίτρους, η λίμνη Μικρή Πρέσπα), μας υποχρέωνε να εξαντλήσουμε κάθε δυνατή προσπάθεια για να αποφύγουμε πιθανές οικολογικές καταστροφές. Καταστροφές που δημιουργούνται από την αλόγιστη σπατάλη των φυσικών πόρων και τη χρήση επικίνδυνων ουσιών, που έχουν σαν αποτέλεσμα τη διατάραξη της οικολογικής ιαρροποίας.

Θεωρούμε ότι αποτελεί επιπλέον χρέος της Πολιτείας, να δώσει οριστικές λύσεις στις πολεοδομικές ρυθμίσεις και τις χρήσεις γιας που αφορούν στη ζωή του περιαστικού πρασίνου που περιβάλλει τη θεσσαλονίκη, ώστε να αρθούν οι αμφιβολίες και οι νομοθετικές ασάφειες που οδήγουν σε δυνοτές αντιπαραθέσεων και δεν βοηθούν καθόλου να πετύχουμε αυτό το οποίο δύο μας επιθυμούμε, την προστασία του περιβάλλοντος και τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής μας.

Γραφείο Περιβάλλοντος

Ο μεγάλος όγκος των θεμάτων που αφορούν το περιβάλλον και την ανάγκη για τη συστηματική αντιμετώπιση τους οδήγησαν τη ΔΕ στην απόφαση της να συγκροτήσει ειδικό Γραφείο Περιβάλλοντος. Απόφαση που εκρεμεί λόγω των οικονομικών δυσχεριών των τμήματος.

Από την Ημερίδα για την Βιοκλιματική αρχιτεκτονική

Για την Ελλάδα που υφίσταται άμεσα και με δραματικό τρόπο τις επιπτώσεις του ενεργειακού προβλήματος και των επιλογών των οικονομικά ισχυρών χωρών, αποτελεί όρο επιβίωσης η χάραξη μιας εθνικής ενεργειακής πολιτικής.

- θα χρέωμοι ποιοτικής ορθολογικής την πρωταγωνή ενέργειας,
- θα αναπτύσσονται και θα εκμεταλλεύτονται τις εγχώριες πηγές, εφαρμόζοντας συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας,
- θα συμπληρώσει και προοδευτικά θα αντικαταστήσει τις συμβατικές πηγές ενέργειας με τις ήπιες και ανανεώσιμες.